

2007. 09. 10. hétfő

I. Gyakorlat (1. hét)

ZH: Kétféle kétféle 40%

VIZSGA: 50% → ZH súly, min 40%

$x(t)$

$$\int_{-\infty}^{\infty} x^2(t) dt < +\infty$$

jel

véges energiájú jel

$$X(f) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t) \cdot e^{-j2\pi ft} dt$$

a jel spektruma (Fourier transzformáció)

$$x(t) = \int_{-\infty}^{\infty} X(f) e^{j2\pi ft} df$$

inverz Fourier transzformáció

$$Y(f) = X(f) \cdot H(f)$$

súlyfüggő spektruma

$$y(t) = x(t) * h(t) \quad (\text{konv.})$$

egyensúly

$$m_x = \lim_{\substack{t_1 \rightarrow +\infty \\ t_2 \rightarrow -\infty}} \frac{1}{t_1 - t_2} \int_{t_2}^{t_1} x(t) dt$$

teljesítmény

$$S_x = \lim_{\substack{t_1 \rightarrow +\infty \\ t_2 \rightarrow -\infty}} \frac{1}{t_1 - t_2} \int_{t_2}^{t_1} x^2(t) dt$$

effektív érték

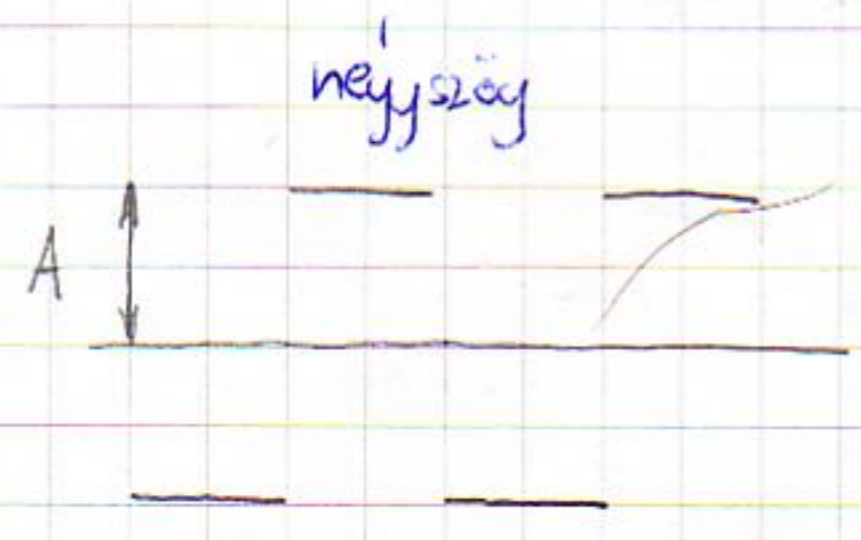
$$\sigma_{\text{eff}} = \sqrt{S_x}$$

csústényező

csúcsérték
effektív érték

példa (1) szinuszjel és a szimmetrikus négyzetjel csústényezője

$$\sin^2 x = \frac{1 - \cos 2x}{2}$$

csúcs	A	A
átl. telj.	$\frac{1}{2} A^2$	A^2
eff. érték	$\frac{A}{\sqrt{2}}$	A
csústényező	$\sqrt{2}$	1

példa (2) csústényező?

$$x(t) = A \cdot \cos(2\pi f_1 t) + A \cos(2\pi f_2 t + \varphi)$$

$$f_1 \neq f_2$$

$$S_x = \frac{A^2}{2} + \frac{A^2}{2} = A^2$$

csúcsérték: $\hat{x} = 2A$, ha f_1 és f_2 viszonya "sajátos" kisebb lehet

$$x_{eff} = A$$

$$\text{csústényező} = \frac{2A}{A} = 2$$

pelda (3) | csúscsengőzők?

$$x_1(t) = A \cdot \cos(2\pi f_0 t) + A \cdot \cos(2\pi 2 f_0 t) + A \cos(2\pi 3 f_0 t)$$

$$x_2(t) = A \cos(2\pi f_0 t) + A \sin(2\pi 2 f_0 t) + A \cos(2\pi 3 f_0 t)$$

$x_1(t)$

csúscsérték: $3A$ $t=0$ -nál

telj. $3 \cdot \frac{A^2}{2}$

eff. ért. $\sqrt{\frac{3}{2}} A$

csúscsengőző: $\frac{\text{csúscsért.}}{\text{eff. ért.}} = \frac{3A}{\sqrt{\frac{3}{2}} A} = \underline{\underline{\sqrt{6}}}$

$x_2(t)$

eff. érték: $A \cdot \sqrt{\frac{3}{2}}$

csúscsérték: $\sqrt{5} A$

csúscsengőző: $\frac{\sqrt{5} A}{\sqrt{\frac{3}{2}} A} = \underline{\underline{\sqrt{\frac{10}{3}}}}$

$3f_0$
 $2\pi(2f_0 + f_0)t$

$\cos(\alpha + \beta) = \cos \alpha \cos \beta - \sin \alpha \cdot \sin \beta$

$\cos(\alpha - \beta) = \cos \alpha \cos \beta + \sin \alpha \cdot \sin \beta$

$2\pi \cdot \frac{(2f_0 - f_0)t}{f_0}$

$\Rightarrow 2 \cos(2\pi \cdot 2 f_0 t) \cdot \cos(2\pi f_0 t)$

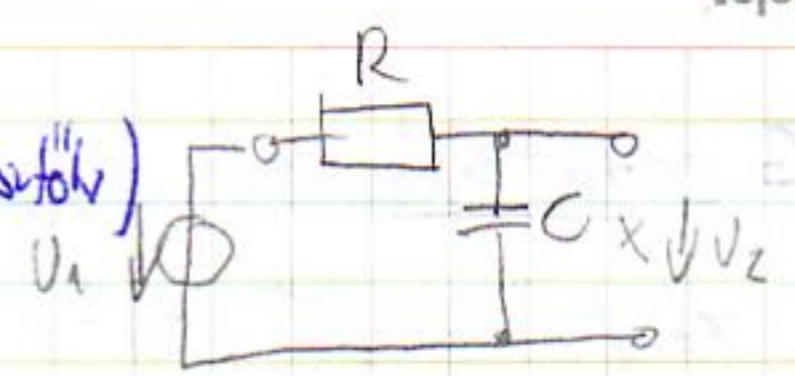
$\Rightarrow x_2(t) = \underbrace{2A \cos(2\pi f_0 t)}_a \cdot \cos(2\pi 2 f_0 t) + \underbrace{A \sin(2\pi 2 f_0 t)}_b$

$= a \cdot \cos(2\pi 2 f_0 t) + b \cdot \sin(2\pi 2 f_0 t) = \sqrt{a^2 + b^2} \cdot \cos(2\pi \cdot 2 f_0 t - \arctg \frac{b}{a})$

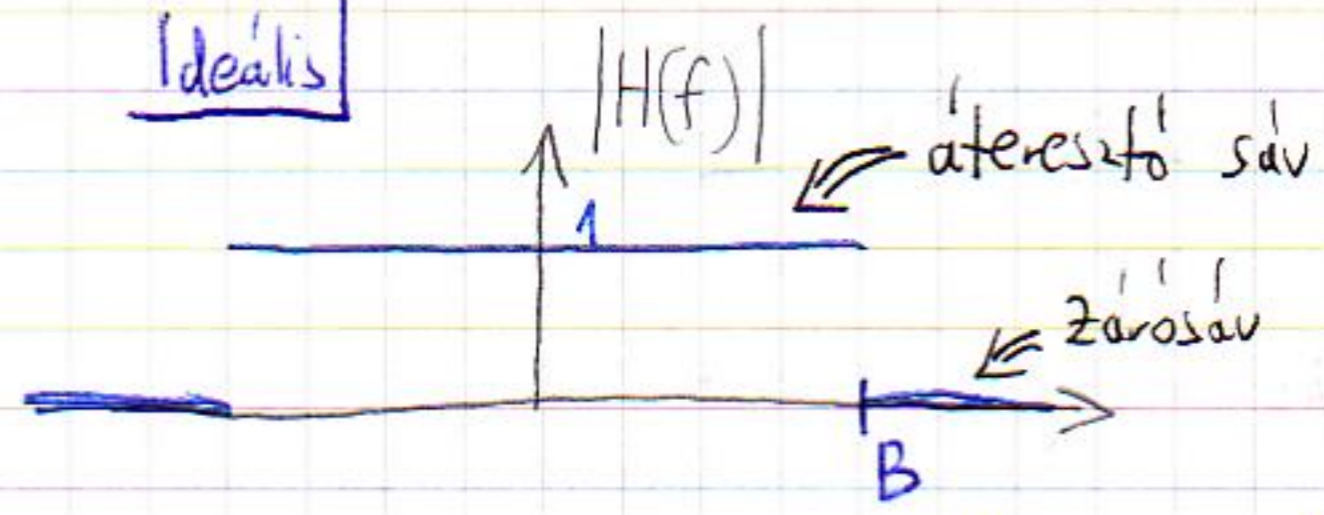
$\sqrt{a^2 + b^2} = \sqrt{A^2 + 4A^2 \cdot \cos^2(2\pi f_0 t)} \xrightarrow[t=0]{\max} \sqrt{A^2 + 4A^2} = \sqrt{5} A$

Ideális és elsőfokú szűrők összehasonlítása : (aluláteresztő)

Ideális

egyetlen paraméter : B (sáv szélesség)

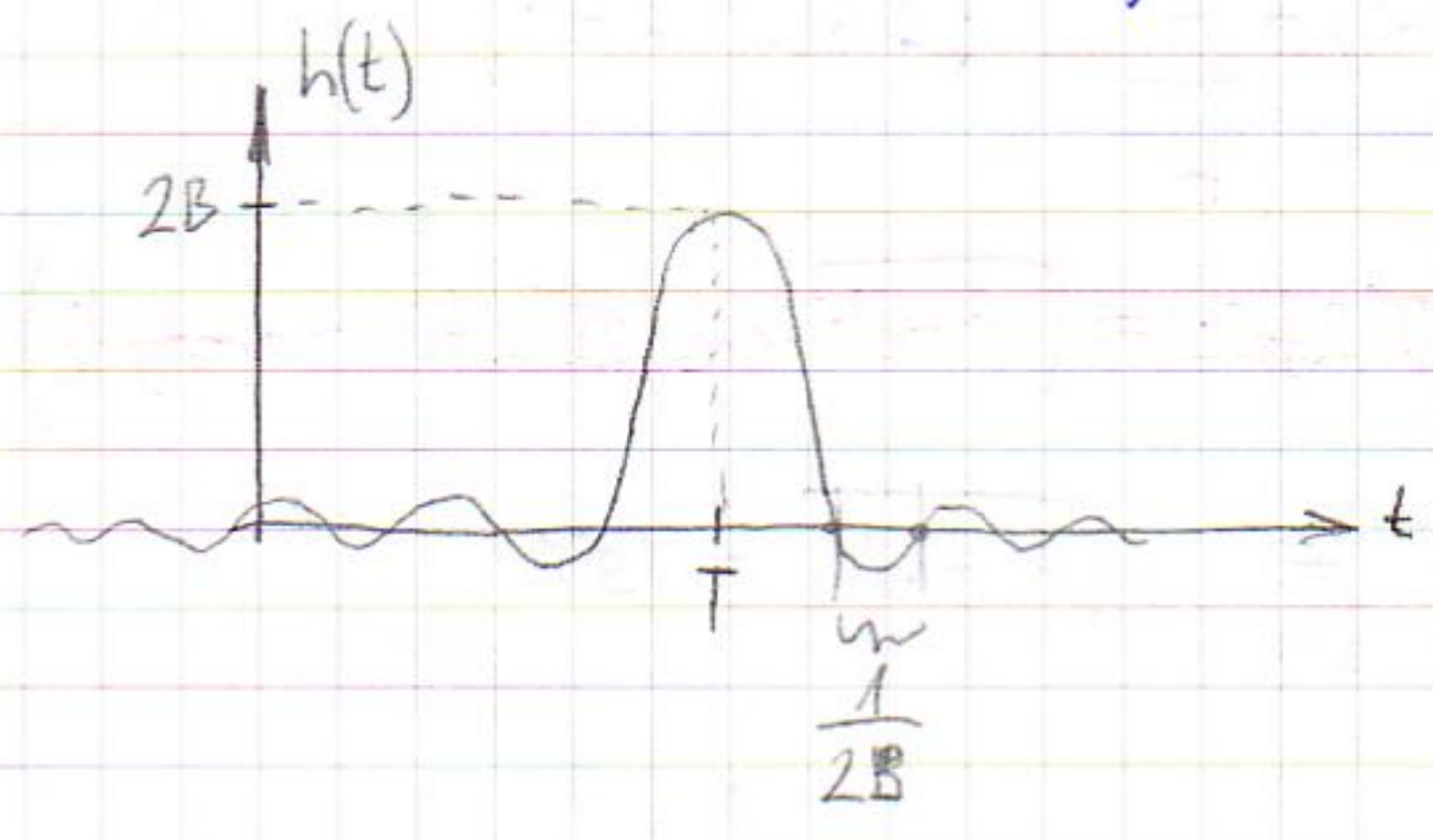
$$H(f) = \begin{cases} 1 \cdot e^{-j2\pi f T} & \text{ha } |f| < B \\ 0 & \text{egyébként} \end{cases}$$

súlyfüggvény : $h(t) = \int_{-\infty}^{\infty} H(f) e^{j2\pi f t} df$

$$h(t) = \int_{-B}^B e^{-j2\pi f T} \cdot e^{j2\pi f t} df = \int_{-B}^B e^{j2\pi f (t-T)} df =$$

$$= \left[\frac{e^{j2\pi f (t-T)}}{j2\pi (t-T)} \right]_{-B}^B = 2 \cdot \frac{e^{j2\pi B (t-T)} - e^{-j2\pi B (t-T)}}{2 \cdot j2\pi (t-T)} =$$

$$= B \cdot \frac{2 \sin(2\pi B (t-T))}{2\pi B (t-T)}$$

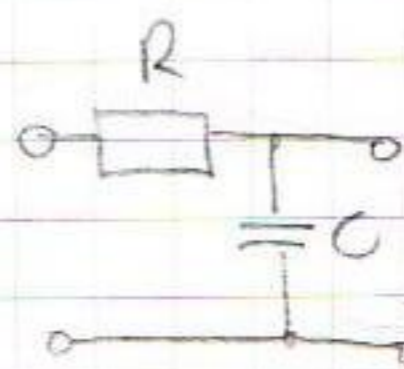
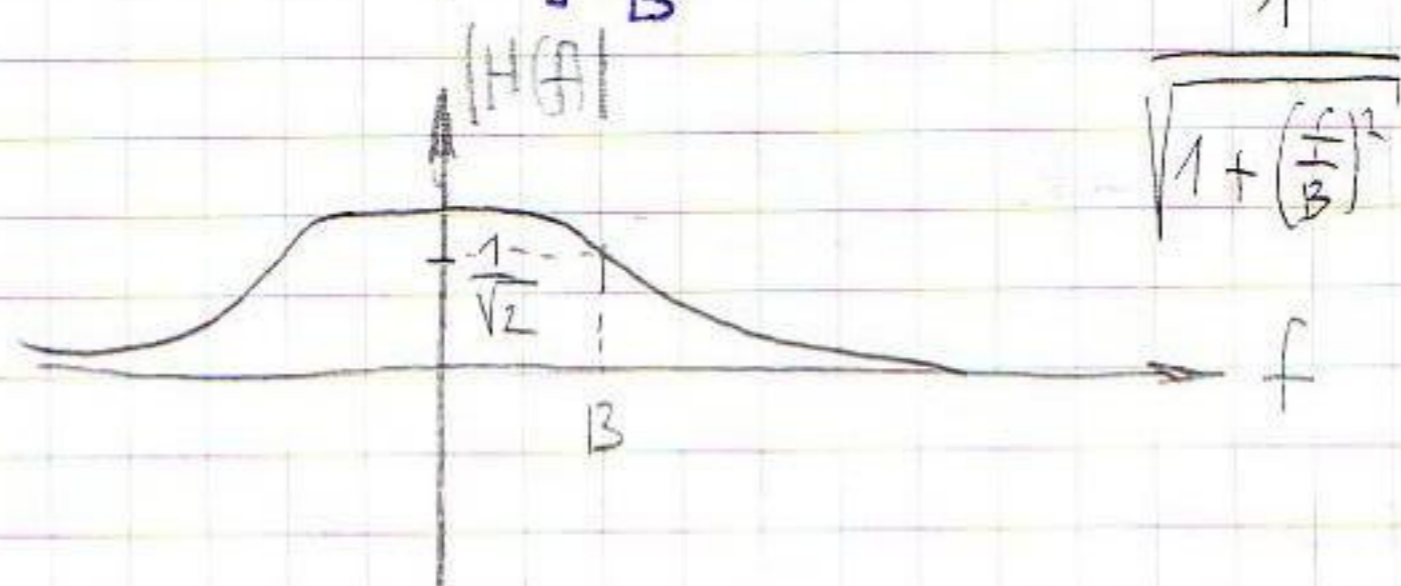

ideális szűrő nem valósítható meg, hiszen $t=0$ előtt nem lehet a $h(t)$

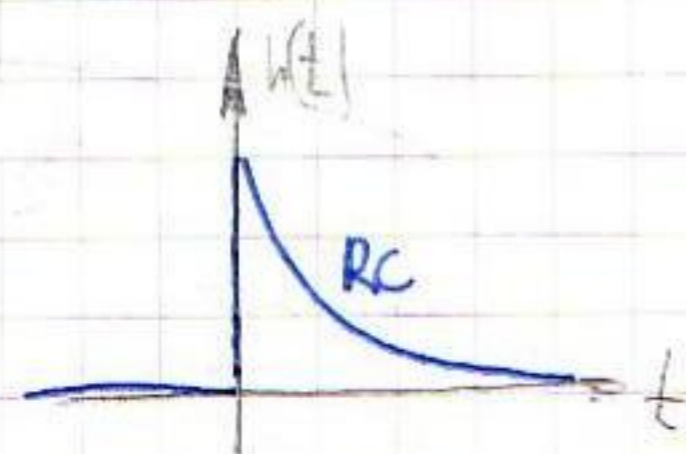
\Rightarrow annál jobban közelíthető, minél nagyobb a T késleltetés

Elsőfokú szűrő:

$$H(f) = \frac{1}{1 + j \frac{f}{B}}$$

$$\frac{1}{R + \frac{1}{j2\pi f C}} = \frac{1}{1 + j2\pi R C f} = \frac{1}{1 + j \frac{f}{B}}$$

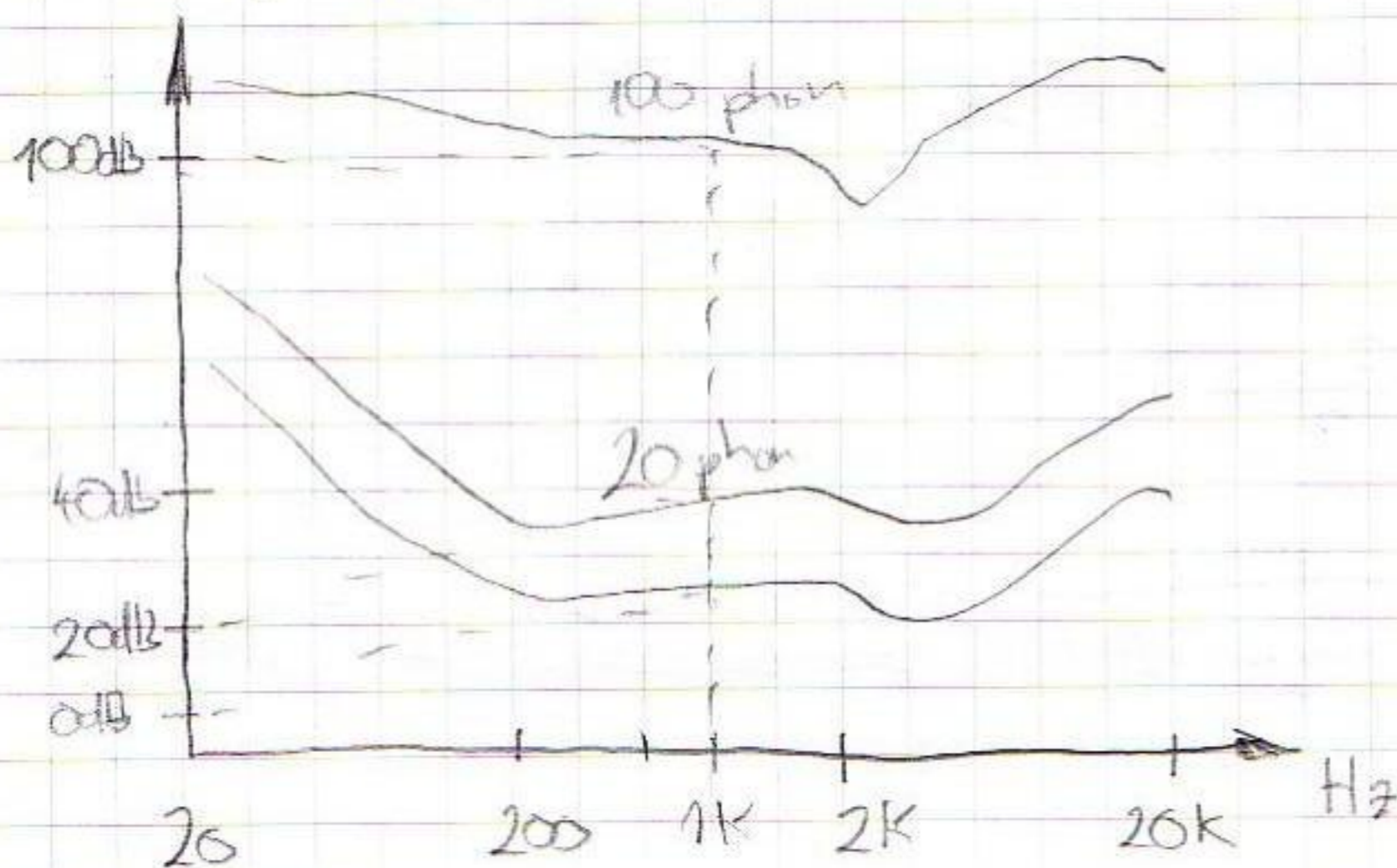
$$h(t) = a \cdot e^{-jbt}$$

$$a = b = 2\pi \cdot B$$

2007.09.17. hétfő

II Gyakorlat (2.hét)

Marosits Tamás (TMIT) IE 345 marosits@tmit.bme.hu

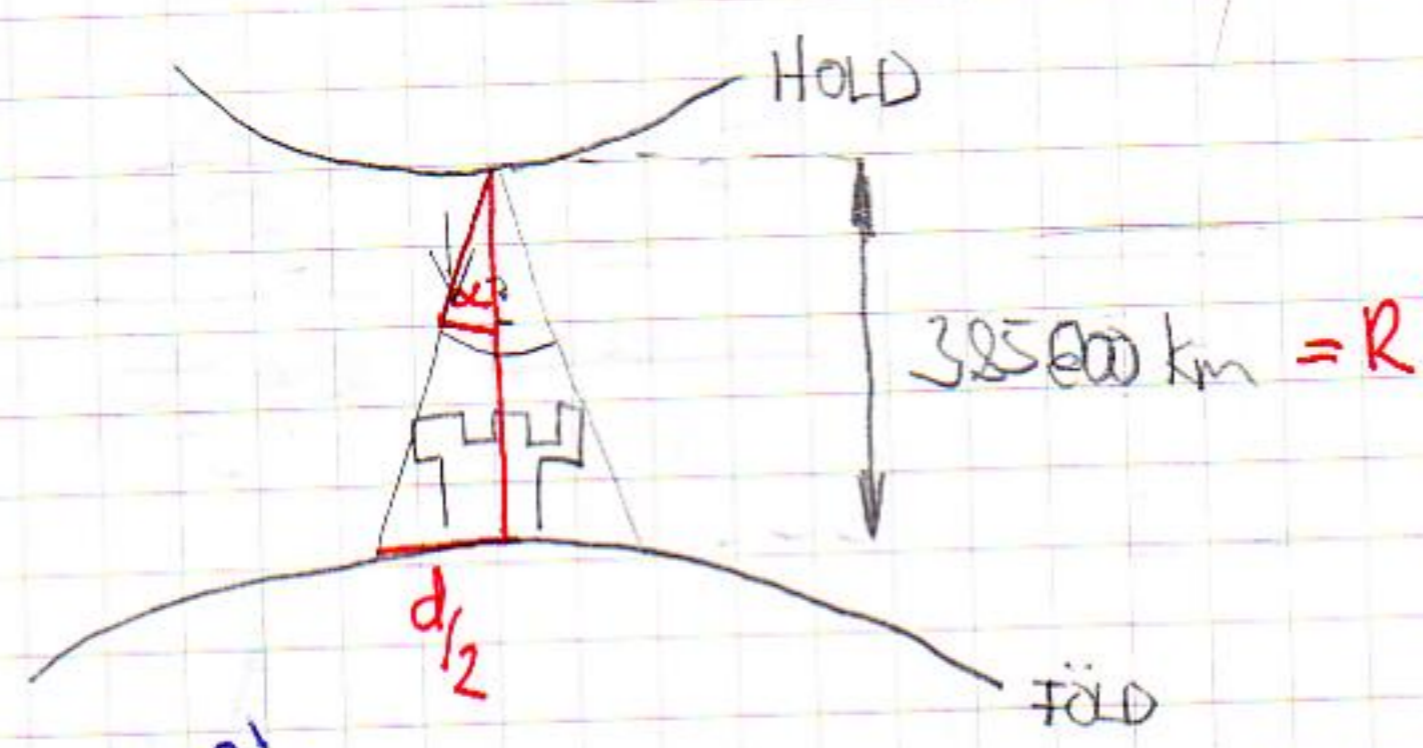

Példa 9) Mekkora hangosság (phonban) az az 1kHz-es szinuszos freq-ju hang amelynek intenzitására a hallás kuszább 100-szorosa

$$10 \lg \left(\frac{100}{1} \right) = 20 \text{ phon}$$

↑ ↑ ↑
intenzitás 100x más freq-ju is 20 phon, de nem 20dB!!

példa 2) Látszik-e a Kínai Nagy Fal a Holdról?

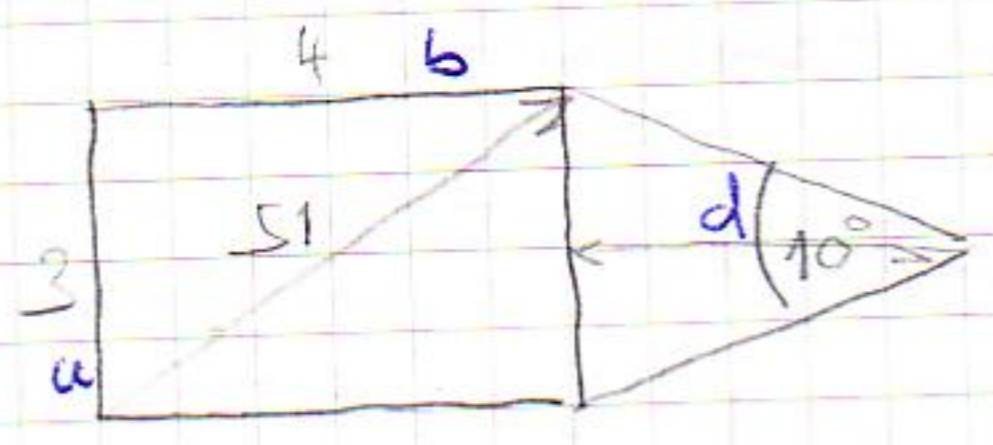
Csopok :
palackok :

$$\alpha = 2 \cdot \frac{1}{2}$$

$$\frac{d}{2} = R \cdot \tan \alpha \Rightarrow d = 224 \text{ km}$$

Geostac. műholdak pályamagassága ~ ~~36000~~ 36000 km \Rightarrow $d = 22,4$ km

példa 3) Televízió 4:3, 51cm (átlósója) képátlója, milyen messze nézzük?

$$a = \frac{3}{5} \cdot 51 = 30,6 \text{ cm}$$

$$\left(\frac{b}{a} = \frac{4}{3} \right)$$

$$d \cdot \tan 5^\circ = \frac{30,6 \text{ cm}}{2}$$

$$d = \frac{30,6 \text{ cm}}{\tan 5^\circ \cdot 2} = \underline{\underline{174,88 \text{ cm}}}$$

\Rightarrow ^{kis} távolság a megvárakoztatás helyett

elm

600x800-as kép \Rightarrow 480000 pixel

FF : 100 iradási érték \sim 6,5 bit

Színes : 256-féle (szín) árnyalat az alapszínekből \Rightarrow 24 bit (3 · 8bit)

felgyorsított kép 25-30 kép/sec

↓

50-60 félkép/sec

[FF : 20Mbit/sec, színes : 84Mbit/sec a funkció szerint]
(de az emberi agy kevesebbet foghat fel \sim 100 byte/sec)

példa (4) Adott egy sínes kép az RGB pixel értékeivel
 Hogyan csináljunk ezekből színtestésű képet

világosság: $y = 0,3R + 0,59G + 0,11B$

$$u = \frac{B-y}{2,03}$$

$$v = \frac{R-y}{1,14}$$

ha a zöldet változtatjuk a világosság, sárga (y)

akkor a piros és kék (csok) szint nem változik

emíatt különböző jelölést használunk

$$C_R = R - y \quad [-0,7 \dots +0,7]$$

$$C_G = G - y \quad [-0,41 \dots 0,41]$$

$$C_B = B - y \quad [-0,89 \dots 0,89]$$

\Rightarrow érdemes ezt elhagyni mert a
 egyenesebb mint a teljesítés

példa (5) Határozzuk meg $[R, G, B]$ -t, ha $y, u, v = [0,205; 0,145; 0,255]$

$$B - y = 2,03 \cdot 0,145 + y \quad \Rightarrow R = 0,5$$

$$G = \dots \quad \Rightarrow G = 0$$

$$R - y = 1,14 \cdot 0,255 + y \quad \Rightarrow B = 0,5$$

$$y = 0,3R + 0,59G + 0,11B$$

~~$$y = 0,3(0,295 + y) + 0,59 \cdot 0,141 + 0,11(0,294)$$~~

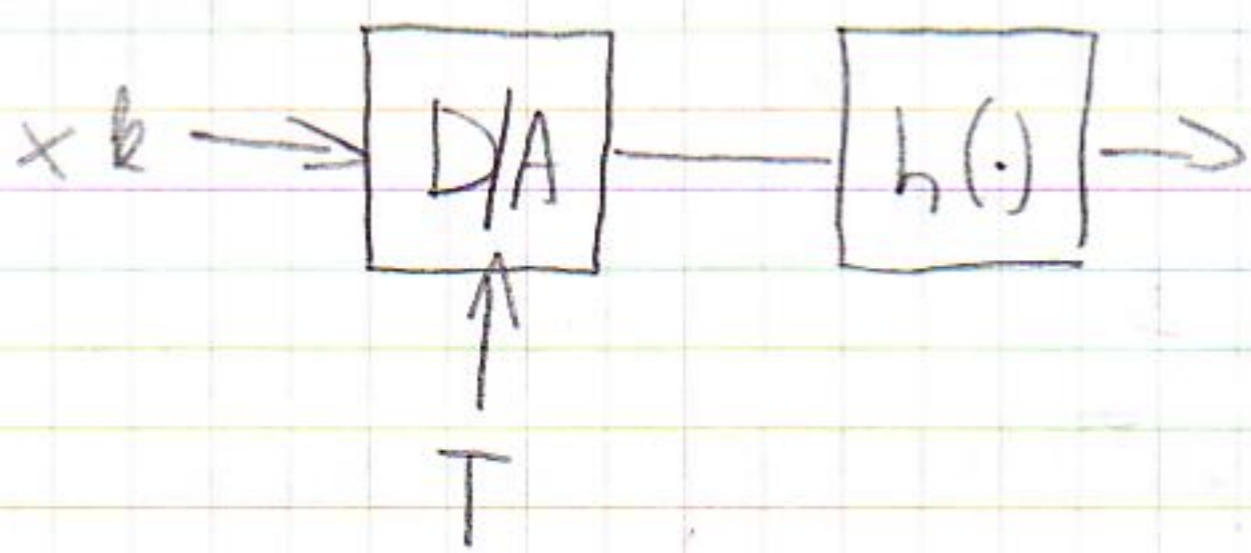
\Rightarrow határozzuk meg a
 teljesítést 100%

H S B (hue, saturation, brightness)

$$\arctan\left(\frac{R-y}{B-y}\right) \frac{1 - \min(R, G, B)}{y} \quad y$$

(színérzet, telítettség, világosság)

elm

 $k \in \pm 1, \pm 2, \dots$

$$\hat{x}(t) = T \sum_k x_k h(t - kT)$$

$$\hat{x}(t) = T \cdot H(f) \cdot X_p(f)$$

mintavett jel spektr. $X_p(f) = \sum_k x_k e^{-j2\pi k f T}$

Ha x_k -t úgy képzeljük, hogy $x(t)$ analóg jel T időközű mintáit vesszük,
 (azaz $x_k(k \cdot T)$) ekkor $X_p(f) \Rightarrow \frac{1}{T} \sum_i x\left(f - i \frac{1}{T}\right) =$

$$= f_s \cdot \sum_i x\left(f - i \cdot f_s\right)$$

mintaveteli frekv.

Mintavett jel spektruma = az analóg jel spektrumának eltolásainak

Nevezzük F sávú sávú jelet, ha $X(f) = 0$, ha $f \notin F$

Ha $F = (-B, B) \Rightarrow$ sávhatárolt jel

Ha f_s -t jól választjuk, akkor F sávú jelek mintáiból tökéletesen visszaalkothatók

$$\forall i \neq 0 \text{-ra } X(f - i f_s) = 0 \text{ ha } f \in F$$

$$\text{és } H(f) = \begin{cases} 1 & \text{ha } f \in F \\ 0 & \text{egyébként} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \sum_i X(f - i f_s) = X(f) \text{ ha } f \in F \quad \left[\Rightarrow f_s \geq 2B \text{ sávhat. esetben} \right]$$

spektrum atlapolódásmentes lesz

2007. 09. 24. hétfő

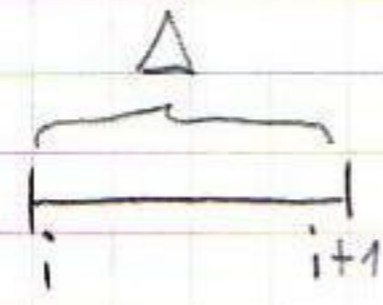
III Gyakorlat (3 hét)

Kvantálás, digitális leképezés:

K-adit, kvantálás

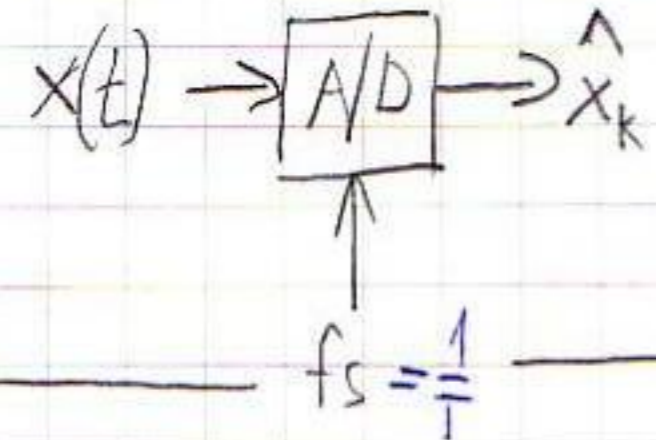
Egyszerű kvantálás:

- kvantálási lépcsőméret: (Δ)

- kódzóhossz: (n)

2^n érték

$$\hat{x}_k = x(kT) + \varepsilon_k$$

kvantálási zaj/hiba

$$-\frac{\Delta}{2} \leq \varepsilon_k \leq \frac{\Delta}{2}$$

$$M(\varepsilon_k) = 0$$

$$D^2(\varepsilon_k) = \frac{\Delta^2}{12}$$

hiba/zaj

sin jel / max kitérés $B < \frac{f_s}{2}$

$$U_p = \frac{U_{pp}}{2}$$

$U_{max} \Rightarrow 11 \dots 1_B$

$$U_{pp} \leq \Delta \cdot 2^n$$

$$\varepsilon_k = \varepsilon(kT)$$

(folyt analog jel)

$$\text{Spektrális sűrűség } f \cdot S_{\varepsilon}(f) = \frac{1}{f_s} \frac{\Delta^2}{12} |H(f)|^2$$

visszadott szin

$$\boxed{SNR = \frac{U_p^2}{2B\Delta^2} = \frac{3}{2} \frac{f_s}{2B} \cdot 2^{2n}}$$

\uparrow
sin

Aljékv / szivargó jelek torzításai

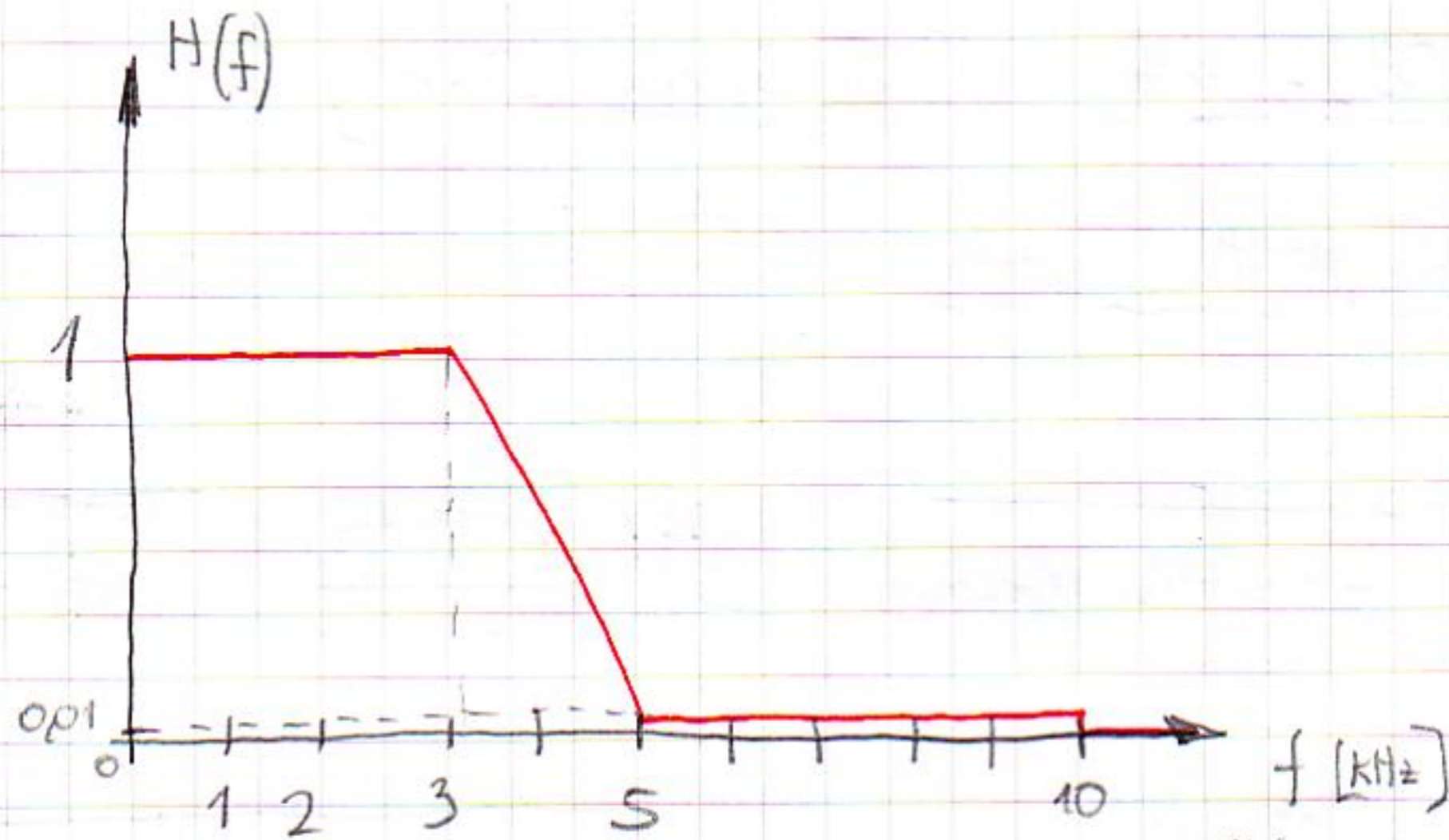
Aljékv: nem megfelelő bemenet, szűrő miatt

Szivargójel: kimaró szűrő nem megfelelő erősítése miatt

példa

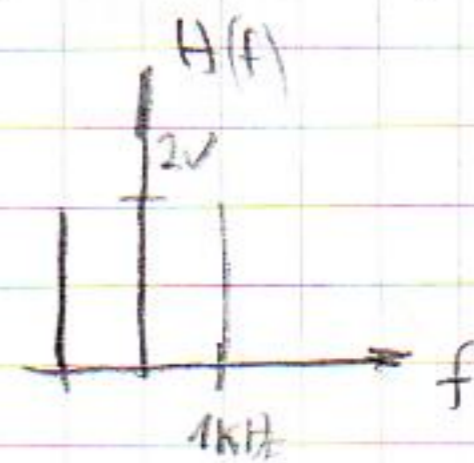
$$f_s = 8 \text{ kHz}$$

$$H_{in}(f) = H_{out}(f) = \begin{cases} 1 & \text{ha } |f| < 3 \text{ kHz} \\ 2,5 - |f/2| & \text{ha } 3 \text{ kHz} < |f| \leq 5 \text{ kHz} \\ 0,01 & \text{ha } 5 \text{ kHz} < |f| \leq 10 \text{ kHz} \\ 0 & \text{egyébként} \end{cases}$$

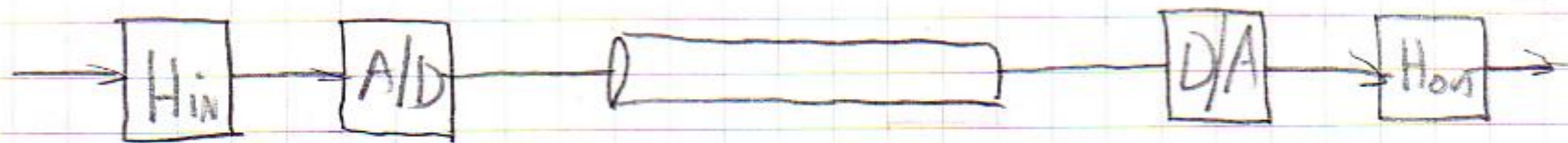
a) Bemenet: 2V 1kHz szinusz

Mik lesznek a szűrője komponensek?

b) Bemenet: 2V 4,5kHz-es szinusz

Mi lehet az

a) Mintavételezés \Rightarrow hullamosított spektrum

$$\pm n \cdot 8\text{kHz} \pm 1\text{kHz}$$

$$\text{komp } \pm 1\text{kHz} \mid \pm 7\text{kHz} \mid \pm 9\text{kHz}$$

Ampli: 2V \mid 0,02V \mid 0,02V \Rightarrow szivárgójel

b)

$$H_1(f=4,5\text{kHz}) = 2,5 - \frac{4,5}{2} = 0,25$$

$$H_{in}(f=3,5\text{kHz}) = 2,5 - \left(\frac{3,5}{2}\right) = 0,75$$

$$\pm n \cdot 8\text{kHz} \pm 4,5\text{kHz}$$

$$\pm 4,5\text{kHz} \mid \pm 3,5\text{kHz}$$

$$0,125\text{V}$$

$$0,375\text{V}$$

\Rightarrow aljel

$$0,5 \cdot 0,25$$

$$0,5 \cdot 0,75$$

\uparrow
 H_1

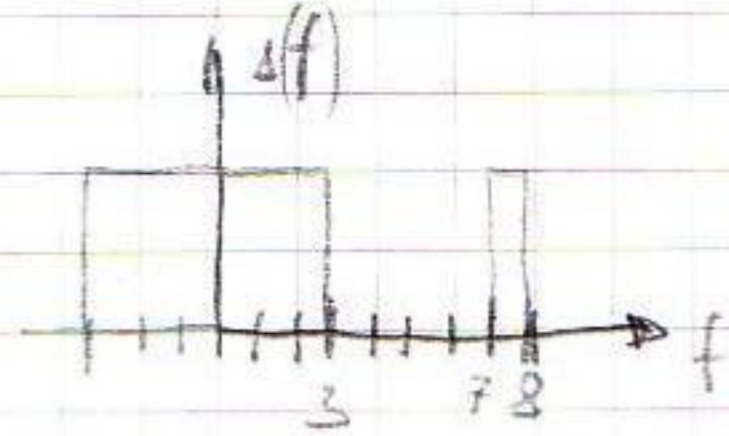
\uparrow
 H_2

példá Stacionárius jel (50Ω -on mért fesz)

$$s(f) = \begin{cases} s_0 & \text{ha } |f| \leq 3 \text{ kHz vagy } 7 \text{ kHz} \leq |f| \leq 8 \text{ kHz} \\ 0 & \text{egyébként} \end{cases}$$

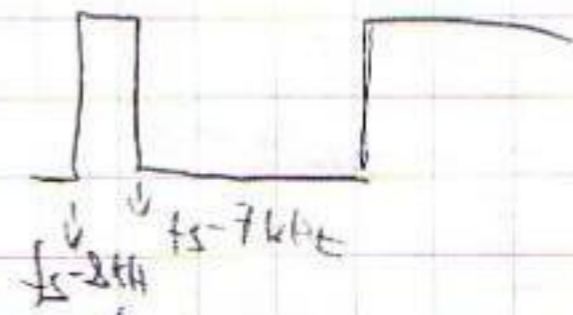
$$P_{\text{jel}} = 0,2 \text{ mW}$$

$$P_{\text{jel}} = \int_{-\infty}^{\infty} s(f) df$$

a) $s_0 = ?$

b) $f_s = ?$ (jel visszallítható mintán esetén)

a) $P_{\text{jel}} = s_0 \cdot 2 \cdot B_{\text{össz}} \Rightarrow s_0 = \frac{0,2}{2 \cdot 4} = 25 \mu\text{W/kHz}$

$$s_0 = 50 \Omega \cdot 25 \mu\text{W/kHz} = 1250 \frac{\text{mV}^2}{\text{kHz}}$$

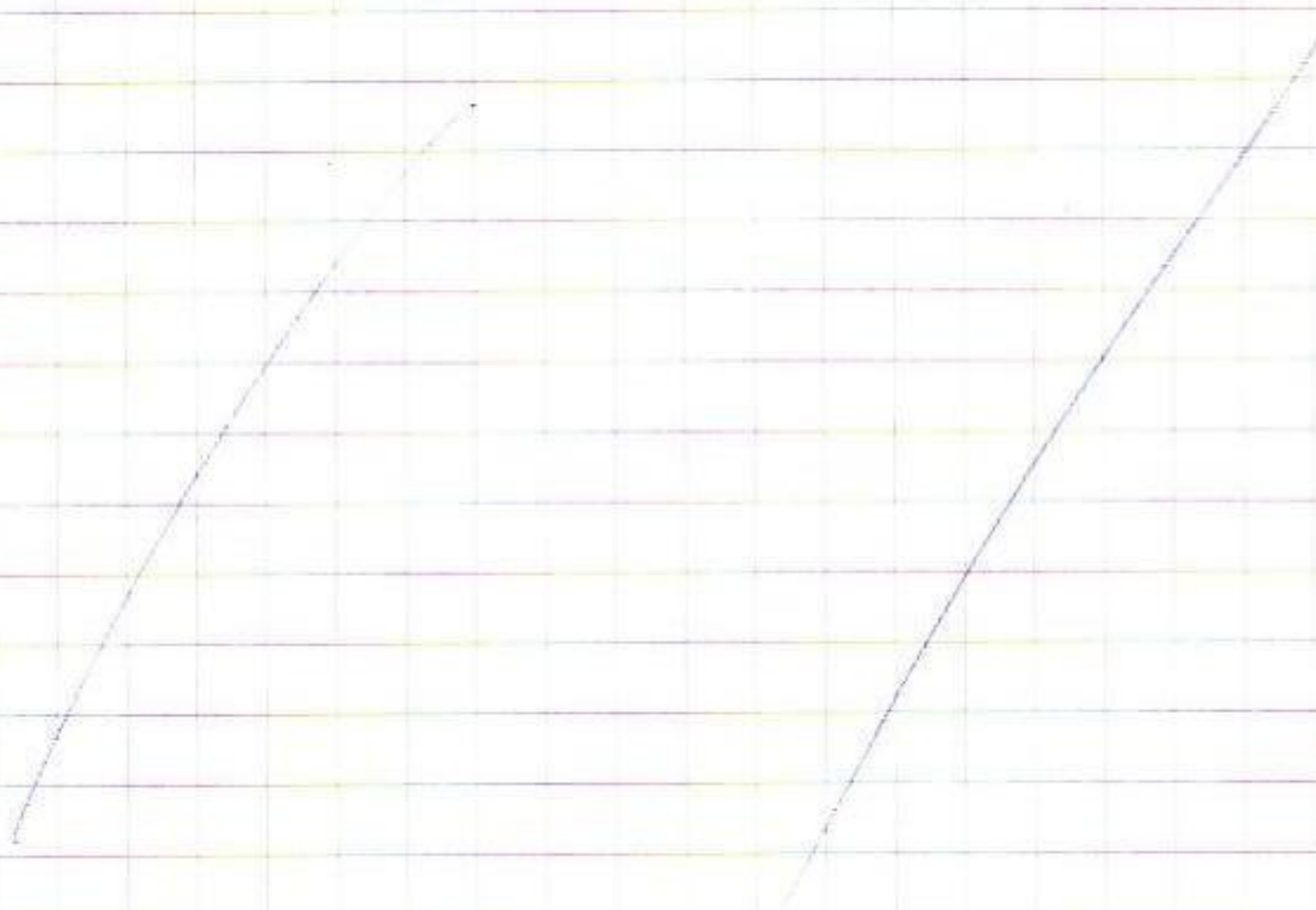
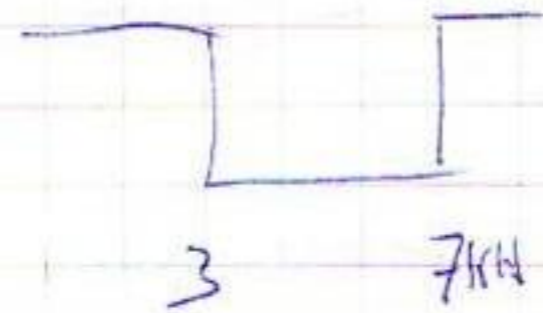
b1) $f_s \geq 2 f_{\text{max}}$

$f_s \geq 16 \text{ kHz}$ visszallítható szűrő aluláteresztő

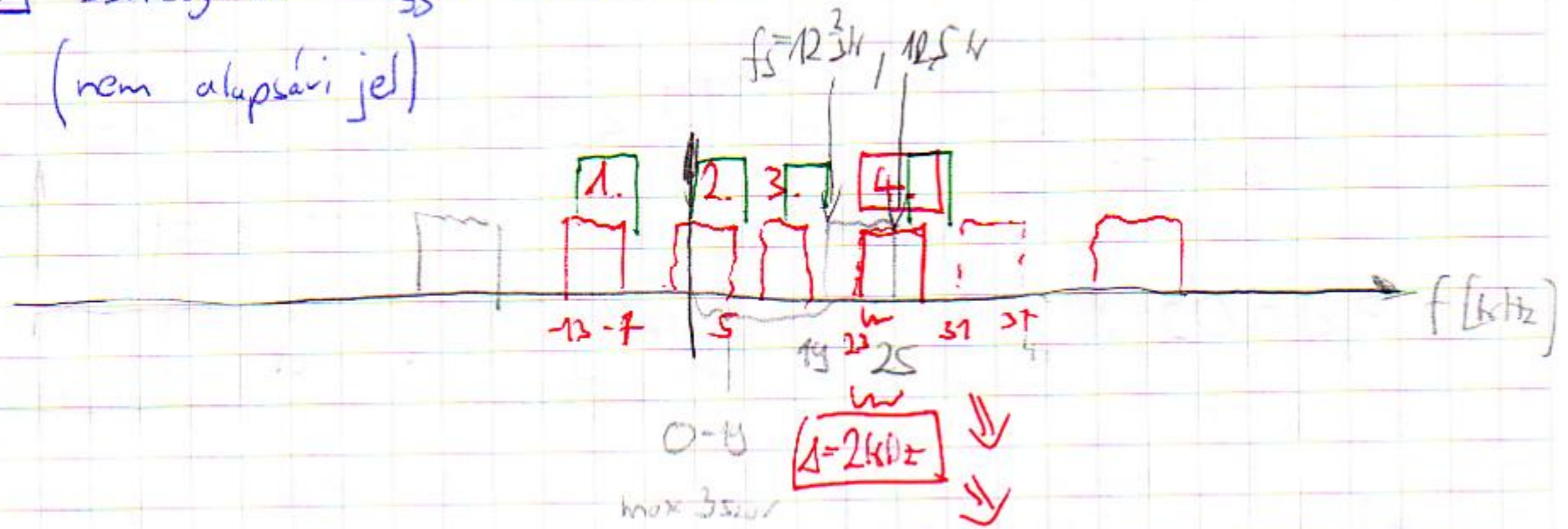
b2) $11 \text{ kHz} \leq f_s \leq 14 \text{ kHz}$ sávszűrő

$$f_s - 8 \text{ kHz} \geq 3 \text{ kHz}$$

$$f_s - 7 \text{ kHz} \leq 7 \text{ kHz}$$

példa) sikeresen nussz mintveleés!
(nem alapsávi jel)

$$\frac{f_s}{2} = 6 \text{ kHz} \rightarrow f_s = 12 \text{ kHz}$$

$$f_s = 12.5 \text{ kHz}$$

1 $(-25, -19) \cup (19, 25)$

2

$\hookrightarrow (-13, -7) \cup (31, 37)$

$(-25, -6.5) \cup (31.5, 37.5)$

$\hookrightarrow (-1, 5) \cup (43, 49)$

$(0, 6) \cup (44, 50)$

$\hookrightarrow (11, 17) \cup (55, 61)$

$(12.5, 18.5) \cup (56.5, 62.5)$

$\hookrightarrow (23, 29) \cup (67, 73)$

$(25, 31) \cup (69, 75)$

$219 \quad 3 \cdot f_s \leq 381 \text{ kHz}$

$12.5 \text{ kHz} < f_s < 12 \frac{2}{3} \text{ kHz}$

b) Mitforkeleés az SNR-rel, ha $f_s = 50 \text{ kHz}$

$$\frac{3}{2} \frac{f_s}{2B} 2^{2n}$$

példa 15 kHz-es süvszélességi jel

$$f_s = 44 \text{ kHz}$$

$$n = 20 \text{ (A/D)}$$

D/A 16 bites Ho ideális aluláteresztő

Mekkora a jaud az SNR, ha D/A-t 4-szer olyan gyorsan mintakételem?

$$\text{SNR} = \frac{3}{2} \frac{f_s}{2B} 2^{2n} = \frac{3}{2} \frac{44\text{K}}{2 \cdot 15\text{K}} \cdot 2^{2 \cdot 16} = 99,7 \text{ dB}$$

$$\text{SNR}^* = \frac{3}{2} \frac{4 \cdot f_s}{2B} 2^{2n} = \frac{3}{2} \cdot \frac{4 \cdot 44\text{K}}{2 \cdot 15\text{K}} \cdot 2^{2 \cdot 16} = 105,7 \text{ dB}$$

a jaudas 6 dB ($10 \lg 4$)

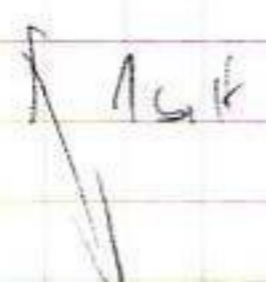
minthi 1 bittel javult volna az ~~A/D~~ D/A-ny

$$\frac{3}{2} 2^{2n} \leftarrow 8$$

$$\frac{3}{2} 2^{16}$$

$$3 \cdot 2^{15} \cdot 4$$

$$\frac{3}{2} 2^{18} \leftarrow n=9$$

2007.10.01. hétfőIV Gyakorlat (4. hét)

$$\Delta \Psi = -k^2 \frac{\partial^2 \Psi}{\partial t^2} \quad \text{hullámegyenlet}$$

$$\Psi(x,t) = A e^{-\gamma x} \cdot e^{j\omega t} \quad \text{megoldás}$$

$$\gamma = k\omega \quad \text{terjedési együttható}$$

$$\gamma = \alpha + j\beta$$

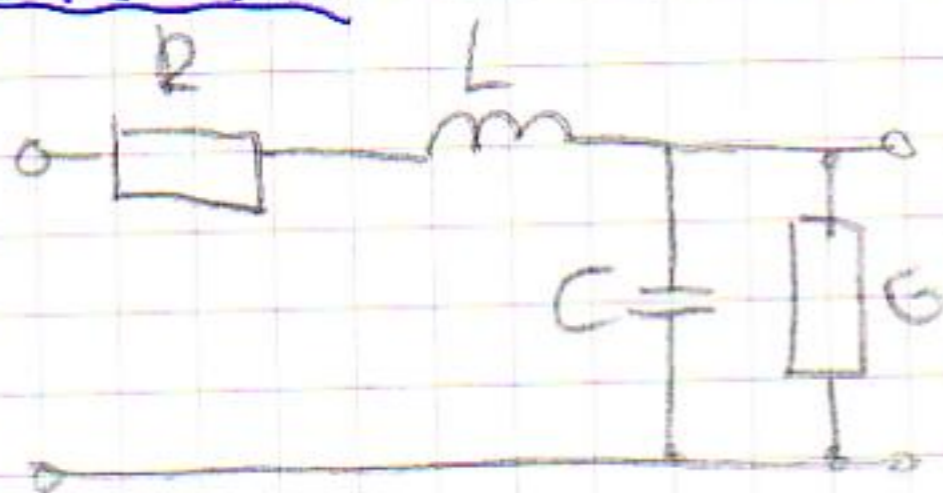
csill.: α tényleg α β fázis tényleg β

$$\beta = \frac{d\varphi}{dx} \quad \text{terefrekvencia (terbeli f)}$$

$$\omega = \frac{d\varphi}{dt} \quad \text{körfrej}$$

$$\begin{aligned} \Psi(x,t) &= A \cdot e^{-\alpha x} \cdot e^{j(\omega t - \beta x)} \\ &= A \cdot e^{-\alpha x} \cdot e^{j\omega \left(t - \frac{x}{v_f} \right)} \end{aligned} \quad (v_f: \text{fázis sebesség})$$

$$\frac{\Psi_1(x,t)}{\Psi_2(x,t)} = \frac{A_1}{A_2} = Z_0 \quad \text{hullámimpedancia (komplex!!!)} \quad \uparrow \text{ fázis különbség}$$

id. távez model:

$$Z_s = R + j\omega L$$

$$Y_p = G + j\omega C$$

távíró egyenletek:

$$-\frac{\partial u}{\partial x} = Z_s \cdot i \quad \Rightarrow \quad \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} = Z_s Y_p \cdot u$$

$$-\frac{\partial i}{\partial x} = Y_p \cdot u \quad \Rightarrow \quad \frac{\partial^2 i}{\partial x^2} = Z_s Y_p \cdot i$$

példa (1) Milyen hosszú lehet egy szimmetrikus kábel vivőfrekvenciás erősített sokasza, ha

$$R = 54,3 \frac{\Omega}{\text{km}} \quad L = 0,7 \frac{\text{mH}}{\text{km}}$$

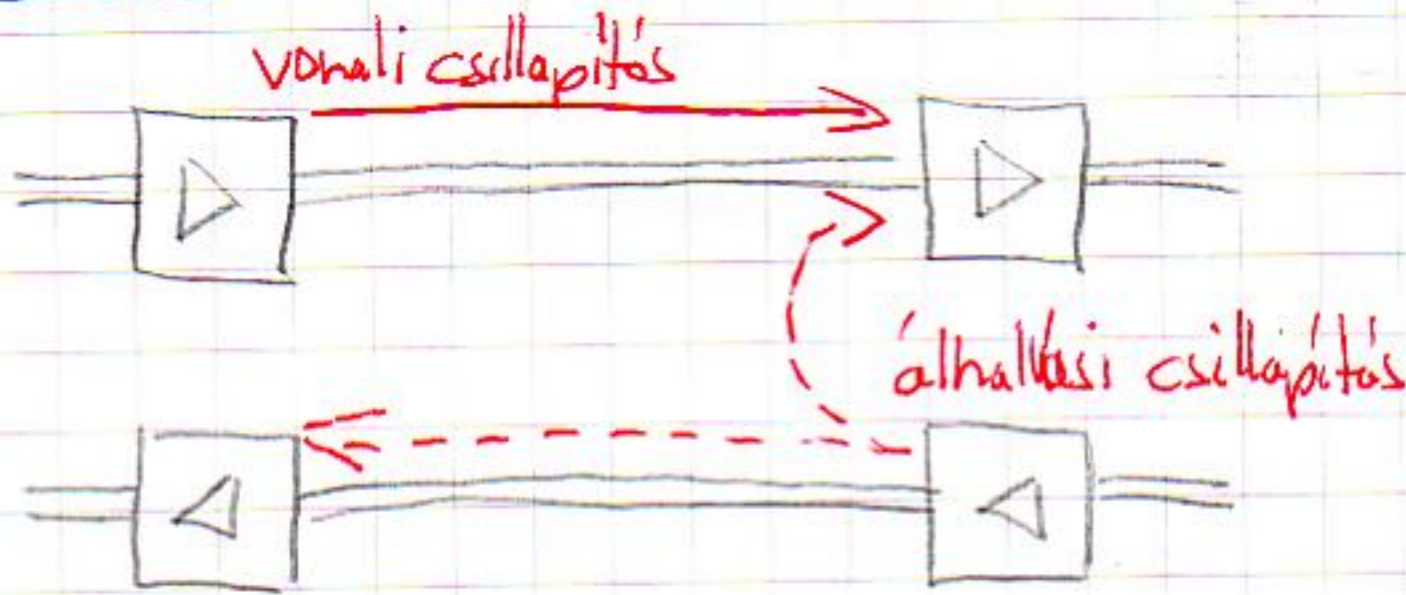
$$G = 1 \frac{\mu\text{S}}{\text{km}} \quad C = 38,5 \frac{\text{nF}}{\text{km}}$$

SNR

és az áthallási védettség legulább 65dB legyen, ha ködvégi

áthallási csillapítás 91dB?

(kódvégi →)

Vivőfreq. rendszer: $2\pi fL = \omega L \gg R$

$$z_0 = \sqrt{\frac{L}{C}} = \sqrt{\frac{0,7 \cdot 10^{-3}}{38,5 \cdot 10^{-9}}} = 134,84 \Omega$$

$$\alpha = (20 \lg e) \left(\frac{1}{2} \frac{R}{z_0} + \frac{1}{2} G z_0 \right) = 1,74 \frac{\text{dB}}{\text{km}}$$

$$S_{\text{áthallott}} = S_{\text{adás}} - a_{\text{ködvégi}}$$

$$S_{\text{hossz}} = S_{\text{adás}} - \alpha \cdot l$$

$$K_{\text{közelvégi}} = S_{\text{hossz}} - S_{\text{áthallott}} =$$

$$= a_{\text{közelvégi}} - \alpha \cdot l \Rightarrow \underline{\underline{l = \frac{(91 - 65)}{\alpha} \approx 15 \text{ km}}}}$$

példa (2)

Hogyan változik a visszefekvéses kábel csillapítása az L/C függvényben?

$$\alpha = \frac{R}{2} \sqrt{\frac{C}{L}} + \frac{G}{2} \sqrt{\frac{L}{C}}$$

$$\frac{R}{2} \sqrt{\frac{C}{L}} + \frac{G}{2} \sqrt{\frac{L}{C}} \geq \sqrt{R \cdot G} \quad (\text{Szantori-Weierstrass közép egyenlősége})$$

$$\searrow = \swarrow \quad \Downarrow$$

$$R \sqrt{\frac{C}{L}} = G \sqrt{\frac{L}{C}} \Rightarrow \left[\frac{L}{C} = \frac{R}{G} \right] \quad (\text{A nagyfeku. csillapítás minimuma})$$

$$\Downarrow$$
$$\frac{G}{C} = \frac{R}{L}$$

$$\text{ált.: } \frac{R}{L} \gg \frac{G}{C}$$

\Rightarrow nagyon kicsi visszefekvéses veszteség (reflexió nélküli)

Diszperzió:

módus: fényszálban többmódusú fény szétfollik az időben (különb. utak)

kromatikus:

példa (3) Monomódusú fényszálban rendszeren 100 MHz sávszélesség igényű digitális jelet tudunk továbbítani. Mekkora a maximális közzétartás hossza?

kromatikus diszperzió	$(D_c) = 5 \text{ ps} \cdot \text{nm}^{-1} \cdot \text{km} \cdot 10^{-9}$
Szálcsillapítás	$(\alpha) = 12 \text{ dB/km}$
gyűjtési veszteség	$(\alpha_0) = 1,5 \text{ km}$
kötéscsillapítás	$(\alpha_s) = 0,2 \text{ dB}$
barokó csatlakozás csill.	$(\alpha_c) = 2 \text{ dB}$
adó modulálatlan sávsz.	$(\Delta\lambda) = 10 \text{ nm} \cdot (10^{-9})$
adó teljesítmény (szálba)	$(P_T) = 10 \text{ mW}$
adó sávsz.	$(B_T) = 1 \text{ GHz}$
vevő zajhatárát érő	$(P_R) = 1 \text{ pW}$
vevő sávsz.	$(B_R) = 800 \text{ MHz}$

Csillapításkorlátolt hossz

$$\alpha' = \alpha + \frac{\alpha_s}{L_0}$$

$$a = \left(\alpha + \frac{\alpha_s}{L_0} \right) \cdot L + 2\alpha_c \leq 10 \lg \frac{P_T}{P_R}$$

$$L \leq \frac{\left[10 \lg \left(\frac{P_T}{P_R} \right) \right] - 2\alpha_c}{\alpha + \frac{\alpha_s}{L_0}}$$

$$\underline{\underline{L}} \leq \frac{96 \text{ dB}}{(1,2 + 0,133) \frac{\text{dB}}{\text{km}}} = \underline{\underline{72 \text{ km}}} \quad (\text{csill korlátja})$$

Disperzió határtól kezdve:

$$W_c = D_c \cdot L \cdot \Delta\lambda$$

$$B_c = \frac{\sqrt{2} \ln(2/\pi)}{W_c}$$

(gúss ^{valami} impl.-recept)
3dB-es sávvalóságos tarték

$$B_c = \frac{0,31}{D_c \cdot L \cdot \Delta\lambda}$$

$$\frac{1}{B^2} = \frac{1}{B_c^2} + \frac{1}{B_T^2} + \frac{1}{B_R^2}$$

$$B_c = \frac{1}{\sqrt{\frac{1}{B^2} - \frac{1}{B_T^2} - \frac{1}{B_R^2}}} \Rightarrow B \sim B_c \quad (\text{mivel } B_T, B_R \gg B)$$

$\approx 101,3 \text{ MHz}$

$$L = 0,31 / 101,3 \text{ MHz} \cdot 5 \text{ ps/nm} \cdot \text{km} \cdot 10 \text{ nm} = \underline{\underline{61,2 \text{ km}}}$$

\Rightarrow rendszerint a disperzió korlátos

(de korlátozható volna a cill.-tarték ezért számítottuk vele is)